

23.4.2021

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 23.4.2021 hyväksynyt seuraavan malminetsintälupaa koskevan hakemuksen:

Hakija: Latitude 66 Cobalt Oy
Alueen nimi: Haarakumpu 1
Lupatunnus: ML2018:0098
Alueen sijainti ja koko: Posion kunta, 830,17 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on menettävä. Päätös on nähtävillä Tukesin kotisivulla osoitteessa:

<https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset>

Tieto päätöksen antamisesta on julkaistu sijaintikunnan verkkosivuilla.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai Heikki Puhakka puh. 050 428 5612

Kuulutettu 23.4.2021

Pidetään nähtävänä 31.5.2021 asti (Valitusajan päättymispäivä).

Latitude 66 Cobalt Oy
Asemakatu 41
99100 Oulu

MALMINETSINTÄLUPAPÄÄTÖS

Hakija: Latitude 66 Cobalt Oy
Y-tunnus: 2656776-9
Suomi
Yhteystiedot:
Asemakatu 41
99100 Oulu

Lisätietoja antaa:
Thomas Hoyer
thomas@lat66.com
Puh: +35845 670 0491

Alueen nimi: Haarakumpu 1
Alueen sijainti: Posion kunta

Hakemus on tullut vireille 26.10.2018. Kaivosviranomaisen on tehnyt hakemustarkastuksen todennut hakemuksen täyttävän kaivoslain 34 §:n vaatimukset. Hakemuksen lupatunnus on ML2018:0098 ja kaivoslain 34 §:n mukainen etuoikeuspäivämäärä 26.10.2018.

Hakemuksen tarkoitus: Malminetsintä kaivoslain (621/2011) pykälien 5, 9 ja 32 tarkoittamalla tavalla.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) **myöntää** kaivoslain (621/2011) nojalla Latitude 66 Cobalt Oy:lle malminetsintäluvan nimeltä "Haarakumpu 1" lupatunnuksella ML2018:0098.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetty edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Tässä malminetsintälupapäätöksessä annetut tarkennetut tarpeelliset määräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi perustuvat kaivoslain (621/2011) 51 §:ään.

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintälupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Päätöksen voimassaolo

Malminetsintälupa on voimassa **tällä päätöksellä enintään neljä (4) vuotta** päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Hakija on hakenut malminetsintälupaa kaivoslain (621/2011) 34 §:n mukaisesti. Mikäli luvanhaltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa sen voimassaoloaikana tai luopua siitä kokonaan, tulee luvanhaltijan toimittaa kaivosviranomaiselle hakemus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta (Kaivoslaki 621/2011, 60 §, 61 §, 66 §, 67 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain (621/2011) 168.1 §:n mukaisesti malminetsintälupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Jos asianomaisen toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Malminetsintäalueen tiedot

Pinta-ala: 830,17 ha
Alueen nimi: Haarakumpu 1
Sijainti: Posio
Alueen tarkempi sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä lupakartasta (Liite 1).

Alueesta tarkemmin

Lupa-alue sijaitsee Posion kunnan alueella, Maaninkavaaran kylän kaakkoispuolella liitekartan 1 mukaisesti. Malminetsintälupa-aluetta ei ole kaavoitettu.

Malminetsintälupa-alueella ei sijaitse luonnonsuojelu- tai suojeluohjelma-alueita, Natura 2000-verkoston kohteita, tai valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita. Alueella ei sijaitse pohjavesialueita, mutta lupa-alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue. Alue kuuluu Tolvan paliskunnan poronhoitoalueeseen.

Otaksuma mineraaleista

Olemassa olevaan tutkimustietoon perustuen hakija otaksuu alueella olevan kultaa (Au), kuparia (Cu) ja kobolttia (Co).

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset lupamääräykset (velvoitteet ja rajoitukset)

1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)
3. Tutkimuskaivannot ja tutkimusojat

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomaisen arvioi ne tarpeelliseksi, jotta alueen mineraalipotentialia saadaan tehokkaasti tutkittua. Jotta mahdolliselle jatkoluvalle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

2. Määräys tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta

Malminetsintäluvan haltijan on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Tutkimustöitä ja -tuloksia koskevaan vuosittaiseen selvitykseen on sisällytettävä: käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät, yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja pääasialliset tulokset. Kaivosviranomaisen voi ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta. Kunkin kalenterivuoden tutkimustöistä ja -tuloksista on raportoitava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä, ellei toisin ohjeisteta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 14 § ja, VN:n kaivostoiminnasta (391/2012) 4 §.

3. Määräys jälkitoimenpiteiden ajankohdasta ja ilmoittamisesta kaivosviranomaiselle

Kun malminetsintälupa on rauennut tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on

1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus on lisäksi tehtävä poronhoitoalueella asianomaiselle Tolvan paliskunnalle. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja kirjallinen esitys edustavasta otoksesta kairasydämiä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta. Ohje löytyy Tukesin

internet-sivuilta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011), 15 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012), 5 §.

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsintäluvan haltija on velvollinen huolehtimaan maa- ja kiviainesjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

Malminetsinnästä tässä luvassa myönnettyillä menetelmillä ei synny kaivannaisjätettä. Hakijan maininta kaivannaisjätteen määrästä ja käsittelystä lupahakemuksen liitteenä esitettyssä dokumentissa (yhteenveto malminetsintätutkimuksen toimintatavoista) ovat riittävät. Töiden loputtua kohteella on alue välittömästi saatettava mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan ja korjattava mahdolliset maastovahingot.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 3 §.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille (sekä näihin rinnastettaville, Kaivoslaki 5.2 §) ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on lisäksi tehtävä Tolvan paliskunnalle. Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille:

- Tukesille
- Lapin ELY-keskuksen ympäristövastuualueelle
- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä Museovirastoon.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 12 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 2 §.

6. Määräys malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta

Kaivosviranomainen ei näe tässä vaiheessa tarvetta malminetsintäalueen pienentämisen aikataululle, tutkimuksia voidaan pitää perusteltuna koko ML2018:0098 alueelle (Liite 1). Jos luvan haltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa tai luopua siitä kokonaan, tulee luvan haltijan tehdä ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 §, 51, 67 §). Otettaessa huomioon tutkimussuunnitelma ja sen perustelut, sekä seikka, että kyseessä on vaiheittain etenevä tutkimustoiminta, voidaan tutkimuksia pitää perusteltuna koko alueelle.

7. Määräys vakuuden asettamisesta

Tässä malminetsintäluvassa **ML2018:0098** määrätään lupakohtainen **2500 euron** suuruinen vakuus. Vakuus asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten. Tässä malminetsintäluvassa määrätty vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi, luvanhaltijan malminetsinnästä mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, haittaa tai muuta kaivoslaissa mainittua velvoitetta varten pankkiin avatulle vakuustalletustilille. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110 ja 111 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella. Kaivosviranomaisen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätyttyä määrättyyn vakuuteen. Kaivosviranomaisen on luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä harkittava, onko vakuuden lajia tai suuruutta tarkistettava.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa (621/2011) kiellettyä seurausta

Malminetsintäluvan haltijan on tulpattava kairareiät, mikäli kairareiästä nousee pohjavettä maanpinnalle. Kairaputket on katkaistava mahdollisimman läheltä maanpintaa, ja kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella. Jos kairauksessa tarvittavan käytettävän veden määrä ylittää 100m³/vrk, on toimittava kuten vesilain (587/2011) 2. luvun 15 §:ssä todetaan. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto. Malminetsintälupa-alueen raja sijoittuu noin 20 metrin etäisyydelle Salmijärven pohjavesialueen pohjoisrajasta, joka on luokiteltu vedenhankintaa varten tärkeäksi pohjavesialueeksi (1-luokka).

Pohjavesialueen rajaan tulee jättää 150 metrin suojavyöhyke, jota lähempänä ei tehdä kairauksia tai koeojitusta/montutusta. Suojavyöhykkeen sisäpuolella ei tule myöskään tankata välineistöä tai säilyttää polttoaineita. Malminetsintäalueella sijaitsee ainakin yksi lähde, joka on huomioitava kulkureittien suunnittelussa ja tutkimustoiminnassa asianmukaisin suojavyöhykkein. Luonnontilaisen lähteen luonnontilan muuttaminen on vesilain 2. luvun 11 §:n mukaisesti kielletty. Lähteen luonnontilan muuttamiseen tulee olla Aluehallintoviraston lupa. Malminetsintäluvan haltijan tulee huolehtia, ettei tutkimustoiminnan johdosta irtonaista maa-ainesta tai kairaussoijaa pääse alueen vesistöihin, eikä kairauksessa käytettyä vettä johdeta suoraan alueen vesistöihin.

Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 ja 15 §. Malminetsintäluvan haltijan on luovuttuaan malminetsintälupa-alueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Hakemukseen saatujen lausuntojen perusteella malminetsintä lupa-alueelta ei ole tullut tietoon sellaisia ympäristö- tai luontoarvoja, jotka olisivat esteenä malminetsintäluvan myöntämiselle. Malminetsintä lupa-alueella ei sijaitse luonnonsuojelu- tai suojeluohjelma-alueita, Natura 2000-verkoston kohteita, eikä muita suojelualueita. Alueella ei sijaitse valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita. Lähin Natura-alue (SACFI1101633, Kätkytvaara) sijaitsee n. 2,3 kilometriä alueen kaakkoispuolella, ja (SACFI1301106, Pää-Älly) Natura-alue sijaitsee noin 2,6 km etäisyydellä.

Lupa-alueen rajalinjalla Lauttajärven itäpäästä etelään noin 250 metriä sijoittuu tiedossa oleva luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteen IV b kasvilajin lettorikon esiintymä. Lettorikko on luonnonsuojelulain 42 ja 46 §:n mukainen rauhoitettu ja uhanalainen kasvilaji. Rauhoitettujen ja uhanalaisten kasvilajien esiintymät tulee huomioida reittejä suunniteltaessa ja tutkimuksia tehtäessä asianmukaisin suojavyöhykkein. Rauhoitetun lajin hävittäminen on luonnonsuojelulain 42 §:n 2 momentin mukaan kiellettyä, ellei suojelusta poikkeamiseen ole saatu asianmukaista lupaa ELY-keskukselta (Isl 49 3 mom).

Malminetsintäluvan haltijan tulee olla tietoisia esiintymispaikoista ja tarvittaessa pyytää tarkemmat tiedot esiintymistä Lapin ELY-Keskukselta ennen tutkimusten aloittamista.

Malminetsintäluvan haltijan tulee esittää hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen Tukesille. Lisäksi tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi toimivaltaiselle Lapin Ely-keskukselle.

Perustelut: Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla Tukesin on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia lisämääräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Kaivoslaki (621/2011) 11 § ja 12 §, VNa (391/2012) 2 §.

Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät vaikuta laajasti ympäristöön, malminetsintäluvan haltijan on oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Siirtyminen lupa-alueelle, ja lupa-alueella liikkuminen sulanmaan aikana on pyrittävä suunnittelemaan niin, että olemassa olevia uria ja luontaisia aukkopaikkoja käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee välttää sulanmaan aikana ja viljelykäytössä oleville peltoalueille sijoittuvat tutkimukset tulee ajoittaa satokauden ulkopuolelle, eikä pelloille tule jättää kairaputkia.

Alue kuuluu Tolvan paliskunnan poronhoitoalueeseen. Malminetsintätutkimukset on sovitettava alueella toimivan paliskunnan kanssa siten, ettei niistä aiheudu kohtuutonta haittaa poronhoidolle. Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta, sekä muusta alueiden käytöstä hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista. Malminetsintäluvan haltijan on otettava huomioon alueella mahdollisesti olevat poronhoidolle tärkeät rakenteet kuten esimerkiksi erotusaita ja käytettävä valmiita veräjä kulkemiseen. Alueella olevia aitauksia ei saa muuttaa ilman paliskunnan lupaa. Mikäli alueella mahdollisesti tehtävät tutkimuskaivannot joudutaan jättämään auki, tulee huolehtia, ettei niistä aiheudu vaaraa poroille, lisäksi monttujen merkitsemisessä tulee välttää lippusiiman käyttöä.

Edellä mainituilla toimenpiteillä vähennetään malminetsinnästä poronhoitoelinkeinolle mahdollisesti aiheutuvia haittoja poronhoitoalueella.

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 11 §:ään.

10. Määräys malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksuajankodasta

Malminetsintäluvan haltijan on maksettava malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuista korvausta **20 euroa hehtaarilta** luvan voimassaoloajan neljältä ensimmäiseltä vuodelta.

Malminetsintäkorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava vastaavana ajankohtana.

Luvan haltijan on ilmoitettava malminetsintäkorvauksen kokonaissuorituksesta kirjallisesti kaivosviranomaiselle, kun velvollisuus on täytetty.

Mikäli malminetsintäaluetta kuitenkin pienennetään osittaisella raukeamisella ennen varsinaisen päätöksen maksuajankohtaa (lainvoimaisuus päivämäärä), määräytyy maksu raukeamispäätöksen lainvoimaisuus päivämääränä voimaan jäävän alueen pinta-alan mukaisesti.

Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 99 §:ään, jossa säädetään malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksutavasta, sekä 51 § ja 67 §:ään, jossa säädetään malminetsintäluvan raukeamisesta.

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 103 §:ään, jossa säädetään vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella.

Hakemuksen käsittely

Hakemus: Latitude 66 Cobalt Oy	26.10.2018
Aluerajausmuutos: Latitude 66 Cobalt Oy	28.4.2020
Kuulutus hakemuksesta: Tukes	7.5.2020
Lausuntopyyntö: Tukes	7.5.2020
Päätös: Tukes	27.8.2020

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Tukes on tiedottanut hakemuksesta 7.5.2020 kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Tukesin Rovaniemen toimipisteen, sekä Posion kunnan ilmoitustaululla. Hakemus on ollut nähtävillä myös Tukesin internet-sivuilla. Hakemus on ollut nähtävillä 8.6.2020 saakka.

Tukes on tiedottanut hakemuksesta asianosaisia maanomistajia lehti-ilmoituksella 7.5.2020 (Lapin Kansa).

Lausunnot ja mielipiteet on pyydetty toimitettavaksi viimeistään 8.6.2020. Tämän päivämäärän jälkeen toimitetut lausunnot ja mielipiteet on myös otettu ratkaisussa huomioon.

Lausuntopyyntö ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyyntö ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Posion kunnalle** 7.5.2020
Posion kunta antoi lausunnon 3.6.2020 (Liite 4).
- 2) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Lapin Ely-Keskukselle** 7.5.2020
Lapin Ely-keskus antoi lausunnon 18.5.2020 (Liite 5).
- 3) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Tolvan paliskunnalle** 7.5.2020
Tolvan paliskunta antoi lausunnon 8.6.2020 (Liite 6).

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta esitettiin 3 mielipidettä tai muistutusta:

14.5.2020	Mielipide	Kivelä Kimmo
8.6.2020	Muistutus	Lapin kaivosfoorumi
6.6.2020	Mielipide	Kivelä Tommi

Hakijan vastine

Hakijalta ei pyydetty selitystä saatujen lausuntojen, mielipiteiden tai muistutusten johdosta.

Tukesin kannanotto mielipiteissä ja lausunnoissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin:

Lausunnoissa esitetyt asiat on otettu huomioon lupapäätöksessä lupamääräyksin. Mielipiteiden johdosta kaivosviranomaisen vastaa seuraavasti:

Mielipide: Tommi Kivelä 6.6.2020

Mielipiteessä esitetään, että malminetsintälupaa ei tulisi myöntää. Perusteluna on mahdollisen malminetsintälupahakemusta seuraavan kaivostoiminnan aiheuttamat haitat luonnolle ja matkailu-/virkistysalueen imagolle, jos luvan myöntämisestä myöhemmin seuraa kaivostoimintaa hakemuksen kohteena olevalla malminetsintäalueella.

Malminetsintälupa ei mahdollista kaivostoimintaa alueella. Malminetsintälupa mahdollistaa alueella tehtävän tutkimustyön, jotta voidaan selvittää, löytyykö alueelta hyödynnettäviä kaivosmineraaleja. Mielipiteessä ei esitetä sellaisia kaivoslakiin perustuvia seikkoja, joiden johdosta kaivosviranomaisen tulisi hylätä malminetsintälupahakemus. Kaivoslain 45 §:n mukaisesti kaivosviranomaisen on myönnettävä malminetsintälupa, mikäli kaivoslain edellytykset täyttyvät, eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.

Malminetsintäluvalle määrättävän vakuuden määrää kaivosviranomaisen. Tämän lupapäätöksen lupamääräyksessä 7 on määrätty vakuus, joka asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Malminetsinnästä johtuvia tyypillisiä maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat esimerkiksi puustovahingot (joudutaan kaatamaan puita kairausalueelle pääsemiseksi) tai tutkimusalueelle johtavalle tielle aiheutuneet vauriot. Lisäksi tämän päätöksen lupamääräyksessä 12 määrätään luvan haltijan vahingonkorvausvelvollisuudesta.

Muistutus: Lapin kaivosfoorumi 8.6.2020

Lapin kaivosfoorumi esittää muistutuksessaan, että kaivosviranomaisen on toiminut ”hakemuksen vireille tulon kuulemismenettelyssä” mm. Århusin sopimuksen, perustuslain oikeusturvatakuun, hallintolain ja kaivoslain vastaisesti.

Yleisesti kaivosviranomaisen toteaa, että hakemus on tarkastettu sen saavuttua 26.10.2018 ja sen on todettu sisältävän kaivoslain 34 §:n mukaiset tiedot. Lisäksi hakemus sisältää Valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 12 (kohdat 1-9) ja 13 (kohdat 1-4) pykälissä edellytetyt tiedot.

Hakemus sisältää kaikki kaivoslain edellyttämät tiedot, tämä on todettavissa hakijan toimittamasta hakemuslomakkeesta, joka löytyy Tukesin internet sivuilta. Malminetsintälupahakemus ei tule vireille, jos hakemustarkastuksessa todetaan, että hakemus ei täytä kaivoslain 34 §:n vaatimuksia. Tällöin hakijalle varataan mahdollisuus täydentää hakemustaan hallintolain (434/2003) mukaisesti.

Malminetsintälupahakemuksen kuuluttamisesta säädetään kaivoslain 40 §:ssä. Kuulutusiakirjan sisällöstä säädetään VNa kaivostoiminnasta 391/2012 26 §:ssä. ML2018:0098 hakemuksen kuulutuksessa käytetty kuulutusasiakirja sisältää asetuksen 26 §:n mukaiset tiedot, lisäksi kuulutusasiakirjan liitteenä on ollut hakijan toimittama hakemuslomake ja kaivosviranomaisen laatima kartta. Kuulemisiakirjat ovat siis kaivoslain mukaiset.

Kuulemisiakirjassa ei tarvitse selostaa muita hankekokonaisuuteen kuuluvia lupa-alueita, hankealueen asianosaisia, saati antaa määräyksiä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisia määräyksiä tai vakuuden määrittämisperusteita. Kyse on hakemuksen kuuluttamisesta, jossa toimitaan selkeästi kaivoslain 40 §:n mukaisesti. Hakemuskuulutuksessa ei anneta minkäänlaisia lupamääräyksiä, vaan lupamääräykset annetaan malminetsintälupapäätöksessä.

Kuulutuksesta tiedotetaan asianosaisia maanomistajia kaivoslaissa säädetyllä tavalla. Tässä tapauksessa ilmoitus on tapahtunut kaivoslain 40 §:n 2 ja 3 momentin mukaisesti:

Kuulutuksesta on annettava erikseen tietoa niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Jos hakemuksesta on tiedotettava yli kolmellekymmenelle tiedossa olevalle henkilölle tai kun henkilöiden lukumäärää ei tiedetä, voidaan asiasta tiedottaa ilmoittamalla siitä sellaisessa sanomalehdessä, josta vastaanottajan voidaan otaksua parhaiten saavan tiedon.

Yhteisen alueen järjestäytymättömälle osakaskunnalle tiedotetaan hakemuksesta antamalla siitä tieto yhteisäluelain (758/1989) 26 §:n 4 momentissa tarkoitettulle edustajalle.

Kuulutuksesta on julkaistu tieto Lapin Kansa-lehdessä kuulutuspäivänä 7.5.2020 ja hakemusalueella sijaitsevien yhteisten alueiden (Mourulan kylän vesialueet ja Maaninkavaaran osakaskunta) yhteyshenkilöille on lähetetty tieto hakemuksen kuulutuksesta kirjeitse.

Malminetsintälupapäätöksessä annettavat lupamääräykset perustuvat kaivoslain 51 §:ään, jossa säädetään malminetsintäluvassa annettavista yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisista määräyksistä, joita ovat:

- 1) malminetsintätutkimusten ajankohdista ja menetelmistä sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista;
- 2) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella;
- 3) sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitettulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten asemaa alkuperäkansana saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia koltta-alueella;
- 4) tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta;
- 5) jälkitoimenpiteistä ja ajankohdasta, jolloin jälkitoimenpiteitä koskeva ilmoitus on viimeistään tehtävä;
- 6) kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta;
- 7) velvollisuudesta ilmoittaa tutkimustöistä asianomaiselle toimialallaan yleistä etua valvovalle viranomaiselle;
- 8) malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta;
- 9) vakuudesta 10 luvun mukaisesti;
- 10) muista malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seurausta;
- 11) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista.

Nämä määräykset on annettu tässä lupapäätöksessä: Lupamääräykset 1-11.

Hakemusmateriaalit on julkisesti kuulutettu ja hakemusmateriaaleissa olevat tiedot voidaan todeta mm. Tukesin nettisivuilla olevasta materiaalista.

Kaivannaisjäteasiat

Mitä tulee kaivoslain 13 §:n vaatimukseen (Malminetsintäalueen maa- ja kiviainesjätettä koskevat toimenpiteet), hakija on lupahakemuslomakkeen kohdassa 4.2 viitannut toimittamaansa hakemusliitteeseen, jossa kyseiset asiat on selvitetty riittävällä tarkkuudella. Luvassa sallituilla menetelmillä malminetsintätoiminnasta ei synny varsinaista kaivannaisjätettä. Kairauksesta syntyy ns. soijaa, joka on hienojakoista kalliainesta. ELY-keskus voi tarvittaessa antaa asiaan liittyen määräyksiä ja vaatia esimerkiksi ottamaan kairaussoijan talteen ja kuljettamaan sen pois alueelta.

Vakuusasiat

Malminetsintäluvalle määrättävän vakuuden määrää kaivosviranomainen. Tämän lupapäätöksen lupamääräyksessä 7 on määrätty vakuus, joka asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Lupakohtainen vakuus on varmistuksena siitä, että velvoitteet myös hoidetaan. Määrätty vakuussumma on luvanmukaiselle toiminnalle riittävä toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen. Suomessa on myönnetty satoja malminetsintälupia ja niissä määrättyjä vakuuksia ei ole tarvinnut käyttää kertaakaan, vaan malminetsinnästä johtuneet vahinkoasiat ovat hoituneet lupamääräyksessä 11 (Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella) määrätyn veloitteen kautta.

Malminetsinnästä johtuvia tyypillisiä maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat esimerkiksi puustovahingot (joudutaan kaatamaan puita kairausalueelle pääsemiseksi) tai tutkimusalueelle johtavalle tielle aiheutuneet vauriot.

Tiedoksi luvan haltijalle

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa säädetään, sovelletaan kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa muun muassa; luonnonsuojelulakia (1096/1996), ympäristönsuojelulakia (257/2014), erämaalakia (62/1991), maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999), vesilakia (587/2011), poronhoitolakia (848/1990), säteilylakia (592/1991), ydinenergialakia (990/1987), muinaismuistolakia (295/1963), maastoliikennelakia (1710/1995) ja patoturvallisuuslakia (494/2009). Malminetsintäluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastossa liikkuminen

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa, kun kyse on asianomaisessa malminetsintäluvassa tai kaivosluvassa tarkoitetun toiminnan kannalta välttämättömästä liikkumisesta. Viitaten lupamääräykseen 9, malminetsintäluvan haltija veloitetaan rajoittamaan malminetsintä ja malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Malminetsinnästä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista tai merkittävää maisemallista haittaa. Aiheutetut vahingot on korvattava maanomistajalle.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Malminetsintäluvan haltijan on kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan haettava malminetsintäluvan muuttamista, jos tutkimussuunnitelmaa muutetaan tai täydennetään siten, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Luvanhaltija voi lisäksi hakea malminetsintäluvan muuttamista lupamääräysten tarkistamiseksi, kun luvan mukaista toimintaa on tarpeen muuttaa.

Kaivosviranomaisen on kaivoslain (621/2011) 67 §:n mukaan päätettävä, että malminetsintälupa raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään

ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Malminetsintälupa raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Mikäli luvan voimassaoloa halutaan jatkaa kaivoslain (621/2011) 61 §:n mukaisesti, tulee hakemus malminetsintäluvan voimassaolon jatkamiseksi toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä. (VnA kaivostoiminnasta (391/2012) 27.1 §).

Kaivoslain (621/2011) 61.1 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.

Kaivoslain (621/2011) 61.2 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia;
- 3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä;
- 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Kaivoslain (621/2011) 66 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista varten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.2 §:n mukaan hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan haluamat muutokset lupa-alueeseen tai muut merkittävät muutokset sekä asianosaisissa tapahtuneet muutokset. Asetuksen 27.3 §:n mukaisesti hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakemuksen kohteena olevan luvan nojalla tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista;
- 2) alueelle kohdistuneiden tutkimuskustannusten määrästä;
- 3) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta;
- 4) perustelut aluerajaukselle.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain (621/2011) 34 §:ssä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä:

- Latitude 66 Cobalt Oy:lle (hakija)

Jäljennös päätöksestä on toimitettu antopäivänä:

- Posion kunnalle,
- Lapin ELY-keskukselle,
- Tolvan paliskunnalle,
- Alueelliselle museolle (Lapin maakuntamuseo)
-

Päätöksen antamisesta tiedotetaan asianosaisia maanomistajia kirjeitse, sekä mielipiteiden ja muistutusten esittäjille lähetetään tieto päätöksen antamisesta.

Toimivaltaiselle maanmittaustoimistolle toimitetaan tiedot Maanmittauslaitoksen ja Tukesin sopiman menettelyn mukaisesti malminetsintäluvasta merkinnän tekemiseksi kiinteistötietojärjestelmään.

Perustelut: Päätöksestä tiedottaminen ja siinä noudatettu menettely perustuvat kaivoslain (621/2011) lupapäätöksestä tiedottamista koskevaan 58 §:ään.

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on **3000 €**. Lisäksi luvan saajalta peritään ilmoitus- ja käsittelykulut. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1579/2015).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista (808/2019, 13 §). Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai Heikki Puhakka, puh. 029 5052 201

Asian on esitellyt ylitarkastaja Heikki Puhakka ja ratkaissut ylitarkastaja Ilkka Keskitalo.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

LIITTEET

Liite 1	ML2018:0098 malminetsintälupakartta
Liite 2	Tilakohtaiset pinta-alat malminetsintälupa-alueella
Liite 3	Asianosaiset maanomistajat
Liite 4	Posion kunnan lausunto
Liite 5	Lapin Ely-keskuksen lausunto
Liite 6	Tolvan paliskunnan lausunto
Liite 7	Mielipiteet ja muistutukset

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtontalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

- 1) asianosainen;
  - 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
  - 3) toiminnan sijaintikunta tai muu kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät;
  - 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;
  - 5) saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
  - 6) kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.
- Kaivosviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai

jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelämä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelämä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu 260 euroa**. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Isokatu 4, Oulu

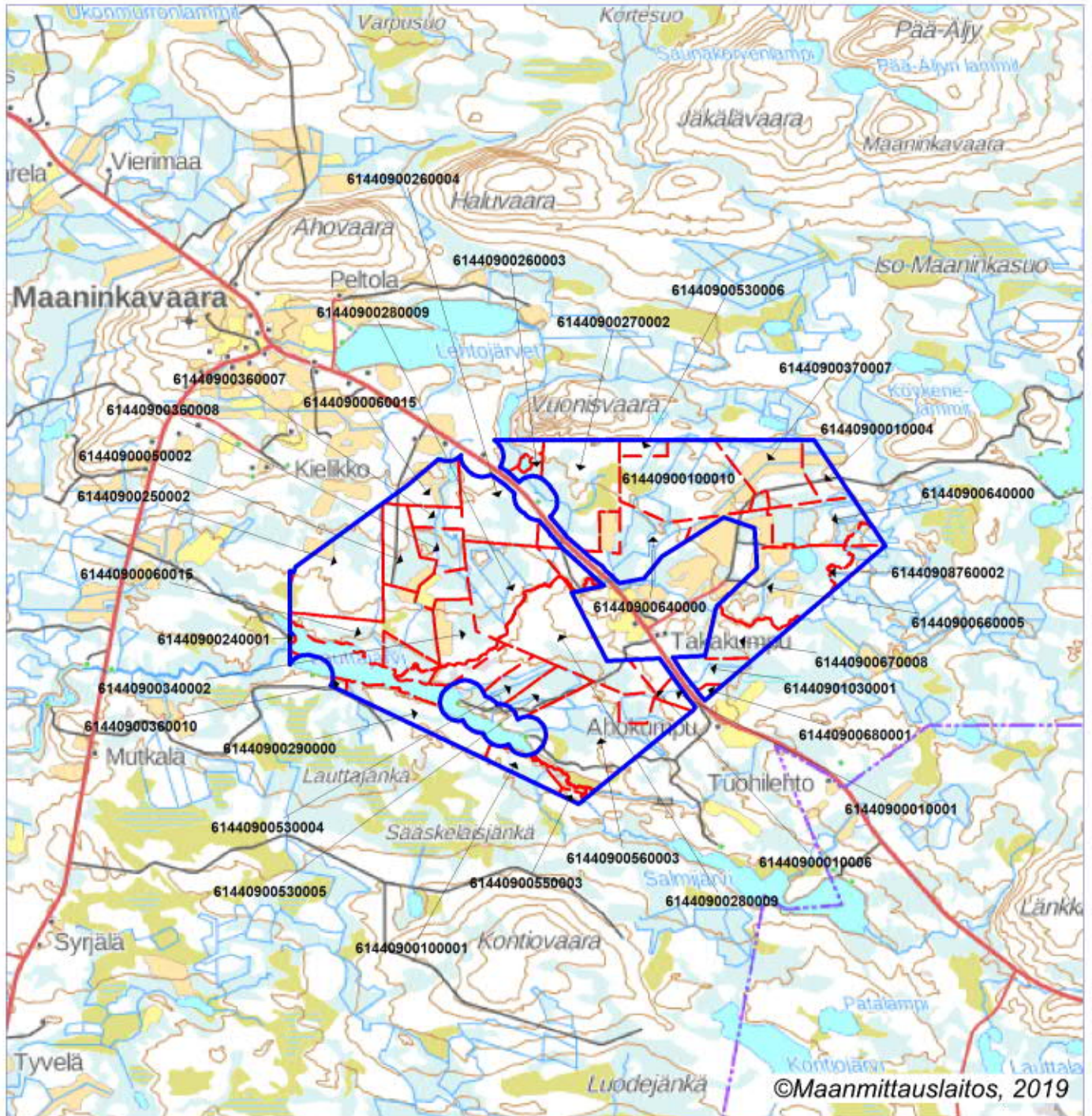
postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

puhelin: 029 56 42800

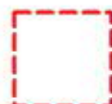
faksi: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Malminetsintälupa-alue

Kiinteistörajat

Mittakaava 1:50 000

Latitude 66 Cobalt Oy
Haarakumpu 1
ML2018:0098

ML2018:0098 Haarakumpu 1

Tilakohtaiset pinta-alat

Tila r:no	Pinta-ala (ha)
61440900010001	4,28
61440900010004	11,48
61440900010006	12,48
61440900050002	21,48
61440900060015	53,45
61440900100001	10,47
61440900100010	57,63
61440900240001	0,29
61440900240003	0,26
61440900250002	52,43
61440900260003	2,95
61440900260004	36,07
61440900270001	5,87
61440900270002	48,94
61440900280009	102,60
61440900290000	24,72
61440900340002	25,44
61440900360007	8,31
61440900360008	12,71
61440900360010	11,33
61440900370005	1,90
61440900370007	30,52
61440900530003	10,16
61440900530004	10,61
61440900530005	13,69
61440900530006	5,43
61440900550003	1,59
61440900560003	65,64
61440900640000	65,93
61440900650011	10,71
61440900660005	52,78
61440900670008	18,02
61440900680001	1,44
61440901030001	11,12
61440908760001	25,11
61440908760002	1,22
61440908760005	1,12

Pinta-ala yhteensä: **830,17 ha**

26.5.2020

Lausuntopyyntö (lupatunnus ML2018:0098)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla lausuntoa Posion kunnalta Posion kunnan alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta. Lausunto tuli toimittaa 8.6.2020 mennessä, mutta kunta pyysi lisäaikaa. Lausunto tuli näin toimittaa 30.6.2020 mennessä.

Lausunto

Kyseessä on uusi malminetsintälupahakemus. **Hakemusalueen pinta-ala on 830,17 ha** ja se sijaitsee Maaninkavaaran kylän kaakkoispuolella.

Hakemuksella yhtiö hakee malminetsintälupaa ja on toimittanut hakemuksen, jossa on malminetsintätutkimusten toimintamenetelmistä ympäristöliite.

Kunnan alueella ei ole kaava ko. alueella. Haettava lupa-alueella ei ole luonnonsuojelukohteita. Muita lainsäädännöllisiä rajoituksia ei ole tiedossa. Haettavalla alueella on osittainen yhtiön voimassa oleva malminetsintävaraus. Haettava alue ympäröi tunnettua Haarakumpu Co-Cu esiintymää. Itse esiintymä on tällä hetkellä karenssissa, mutta ympäröivä alue oletettavasti malmikriittinen. Malminetsintä ei aiheuta jätteitä. Yhtiön toimintatavoista on erillinen liitetiedosto. Yhtiön arvion mukaan vaikutukset pysyvät mitättöminä/pieninä. Puusto- ja muut vahingot on korvattava maanomistajille täysimääräisesti. Alueella ei ole luonnonsuojelukohteita mutta pohjavesialueista ei ole mainintaa – ne on kartoitettava. Hakijan ehdottama lupakohtainen vakuus on 2000€, kunnan mukaan sen tulee olla vähintään 5000€ joka on kunnan näkemyksen vasta riittävä summa kattamaan mahdolliset maastovahingot – hakemusalueen pinta-ala on laaja 830,17 ha. Vaikka yhtiöllä on jo ennestään asetettuna 10 000 euron suuruinen vakuus. Kaikki toiminnasta ja tutkimustyöstä aiheutuvat jäljet ja merkit maastossa on siistittävä niin lähelle alkuperäistä tilaa kuin mahdollista. Malminetsintälupa on liitettävä yleiskartta mistä voi hahmottaa ko. alueen sijainnin koko kunnan alueella.

Posion kunnalla ei ole huomauttamista malminetsintälupahakemuksesta. Kunta huomauttaa, että hakemuksiin on liitettävä aina sellainen kartta liitteeksi, mistä selviää ko. alueen sijainti koko kunnan alue huomioiden, eikä vain malminetsintälupa-alueesta.

Asiasta saa lisätietoa Posion kunnasta palvelujohtaja Kari Laurilalta, puh 040 8012 260, sähköposti kari.laurila@posio.fi

Tiedoksi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), kaivosasiat@tukes.fi
Posion kunnanhallitus
Posion toimintaympäristölautakunta

18.05.2020

Turvallisuus- ja kemikaali, Tukes

kaivosasiat@tukes.fi

MALMINETSINTÄLUPAHAKEMUS LATITUDE 66 COBALT OY, POSIO

Hakemus

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (10.6.2011/621) 37 §:n nojalla Lapin ELY-keskukselta lausuntoa malminetsintälupahakemuksesta.

Malminetsintälupa Latitude 66 Cobalt Oy, Posio, valtausalue **Haarakumpu 1, lupatunnus ML2018:0098**.

Malminetsintämenetelmillä paikannetaan kallioperän koboltti, kupari jakulta esiintymien laajuutta ja syvyyttä.

Malminetsintäalue on 830,11 ha sijoittuen Maaninkavaaran kylän kaakkoispuolelle.

Tutkimusmenetelmät, -välineet ja aikataulut

Ensimmäisenä vuotena on vanhan aineiston läpikäyntiä, geologinen kartoitusta, lohkareiden ja paljastumien kartoitusta kivivasaralla ja sahalla, geofysikaaliset mittaukset, maaperä- ja moreeninäytteenottoa lapiolla ja augerilla, pohjamoreenin näytteenottoa.

Toisena vuonna pohjamoreenin näytteenottoa, tutkimusojien kaivuu ja kallioperäkairauksia. Kolmantena vuonna kallioperäkairauksia ja kairanreikiin kohdistuvat geofysikaaliset mittaukset. Neljäntenä vuonna kallioperäkairauksia ja mineraalivarantoarvio.

Kairaustoiminnot suunnitellaan ajoittuvan pääasiassa talvikauteen, jolloin vaikutukset maaperään ovat vähäiset.

Liitteenä on malminetsintätutkimuksen toimintatavoista.

Vaikutukset ympäristön- ja luonnonsuojeluun

Lupahakemuksen mukaan vaikutukset ympäristöön ovat mitättömät/ pienet.

Natura 2000-alueilla ei tehdä malminetsintää.

Asutukseen ja virkistyskäyttöön kohdistuu vaikutuksia kairaus-toiminnan melusta.

Syväkairaus toiminnassa syntyvä kairaussoija otetaan talteen kairaussoijan talteenottojärjestelmällä. Maastoon ei jätetä jätteitä

Yhtiö huolehtii alueen kunnostamisesta tutkimusten päätyttyä.

ELY-keskuksen lausunto

Malminetsintäalueen rajalinjalla. Lauttajärven itäpäästä etelään noin 250 metriä sijoittuu tiedossa oleva luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteen IV b kasvilajin lettorikon esiintymä (7366459:568810) Hertta-rekisterin eliöt-osion mukaan (12.5.2020 SYKE). Lettorikko on myös luonnonsuojelulain (1096/96) 42 §:n koko maassa rauhoitettu kasvilaji ja 46 §:n uhanalainen laji.

Pää-Älly (SACFI1301106) Natura 2000-alue sijoittuu 2,6 km koilliseen. Kätkytvaara (SACFI1101633) Natura 2000-alue sijoittuu 2,3 km kaakkoon. Alueet ovat myös vanhojen metsien alueita.

Malminetsintä sijoittuu alle 20 metrin etäisyydelle Salmijärven (12614148) vedenhankintaa varten tärkeän pohjavesialueen (1-luokka) pohjoisrajasta. Pohjavesialue sijoittuu deltamuodostumaan, jonka aines on pääosin hiekkaa. Muodostuman länsiosassa (hiekkakuopan päässä) aines on hyvin lajittunutta soraa. Muodostuman pintaosissa on lisäksi dyyniytynyttä hiekkaa, ja länsipäässä on paikoin ohuita silttikerroksia. Eteläpuolisen soramontun pohjalla on silttiä ja moreenia. Pohjavedenpinta on matalahkossa muodostumassa melko lähellä maanpintaa. Pohjavesialueen luoteispäässä sijaitsee Maaninkavaaran vesiosuuskunnan vedenottamo, jolta on vuonna 2019 otettu pohjavettä noin 23 m³/d. Vedenottamo sijaitsee alle 200 metrin päässä malminetsintäalueesta.

Malminetsinnästä ei ole haitallisia vaikutuksia pohjavesialueella, kun kairauksia ei tehdä 150 metriä lähempänä pohjavesialueen rajasta. Myöskään tutkimusojien kaivuuta ei tule tehdä tällä alueella. Pohjavedenpinta varsinkin muodostuman reunaosissa on yleensä lähempänä maanpintaa, joten on olemassa vaara, että esimerkiksi kaivun yhteydessä vettäjohtavat kerrokset kaivetaan auki. Tällöin saattaa aiheutua pohjavesiesiintymän antoisuutta alentavaa pohjaveden purkautumista tai pintavesien imeytymistä pohjavesiesiintymään, mikä saattaa aiheuttaa pohjaveden laadun heikkenemistä tai määrän vähenemistä. Lapin ELY-keskus muistuttaa, että työn teettäjällä on vesilain mukainen vastuu pohjavedelle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

Karttatarkastelun perusteella hakemuksen mukaiselle malminetsintäalueelle sijoittuu ainakin yksi lähde. Hankkeessa tulee huomioida, että luonnontilaisen lähteen luonnontilan muuttaminen on vesilaissa kielletty (VL 2 luku 11 §). Lähteen luonnontilan muuttamiseen tulee olla aluehallintoviraston lupa. Hankealueella sijaitseviin mahdollisiin lähteisiin on hyvä jättää riittävä suojaetäisyys, vähintään 20-50 metriä.

ELY-keskus toteaa, että jos kairauspaikoissa esiintyy ylivuotoa, tulee huolehtia siitä, että kairareivät tulpataan ylivuodon ja pohjaveden purkautumisen estämiseksi.

Malminetsintäalueella tai alueen läheisyydessä on vakituisia asuinrakennuksia viisi ja lomarakennuksia on viisi. Vaikutukset asutukseen ovat vähäisiä meluhaittoja. Kairauksien ajoittamisella vilkkaimpien lomakausien ulkopuolelle lieventää koettua meluhaittaa. Noin 100 metriä suojaetäisyys lieventää vaikutuksia kohtuullisesti.

Tutkimuspisteet tulee peittää heti näytteenoton jälkeen. Kairaustoiminnasta syntyviä vesiä ei tule johtaa suoraan vesistöön eikä puroihin, ojin ja lampiin, vaan maastoon pintavalutuksena riittävän etäällä puroista.

Malminetsintäluvan myöntämiselle ei ole estettä.

Lausunnon laatimiseen on osallistunut hydrogeologi Anne Lindholm ympäristösuojeluyksiköstä.

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti.

Asiakirjan on ratkaissut luontoympäristöyksikön päällikkö Jari Pasanen ja esitellyt ylitarkastaja Pekka Herva

Tämä asiakirja LAPELY/2099/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/2099/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Pasanen Jari 18.05.2020 12:58

Esittelijä Herva Pekka 18.05.2020 13:34

Tolvan paliskunta
Poroisäntä Olavi Lämsä
Valtatieviisi 741
98780 MAANINKAVAARA
tolvanplk@outlook.com

Asia: Lausuntopyyntö malminetsintälupahakemuksista ML2020:0008, ML2020:0018, ML2018:0098

Tukes pyytää Tolvan paliskunnan lausuntoa seuraavista Latitude 66 Cobalt Oy:n hakemista malminetsintäluvista, jotka sijoittuvat paliskunnan alueelle Posion kunnassa: Haarakumpu A, Haarakumpu B ja Haarakumpu 1. Malminetsintäalueet ovat laajat, sillä ne kattavat yhteensä yli 907 hehtaaria. Hakija etsii alueelta kobolttia ja kuparia. Suunniteltuja tutkimusmenetelmiä alueelle ovat geologinen kartoitus, lohkare- ja kalliopaljastumanäytteenotto käyttäen kivivasaraa ja -sahaa, geofysikaaliset mittaukset (sekä maasto- että ilmamittaukset: mm. elektromagneettiset ja magneettiset), maaperä- ja moreeninäytteenotto (lapio ja Auger), pohjamoreeninäytteenotto (BoT/ToB), tutkimusojien kaivuu, kallioperäkairaus ja kairareikiin kohdistuvat geofysikaaliset mittaukset.

Vaikutukset poronhoidolle ja niiden estäminen

Lupahakemuksen asiakirjoissa ei tunnisteta lainkaan toiminnan mahdollisia vaikutuksia poronhoidolle.

Tolvan paliskunnan suurin sallittu eloporoluku on 1 900 ja paliskunnassa on 56 poronomistajaa, jotka saavat kokonaan tai osittain elantonsa poronhoidosta. Paliskunnan poronhoito perustuu luonnonlaitumien käyttöön. Paliskunnan osakkailta on alueella poronhoito-oikeus eli vapaa laidunnusoikeus (poronhoitolaki, PHL 848/1990, 3 §). Tolvan paliskunta katsoo, että poronhoito tulee ottaa huomioon kaikessa sen alueella tapahtuvassa toiminnassa. Malminetsintä ei saa haitata poronhoidon toimintaedellytyksiä tutkimusalueella tai sen vaikutuspiirissä.

Kyseessä oleva malminetsintälupa-alueet sijoittuvat kokonaan Tolvan paliskunnan alueelle. Paliskunnan poroja laiduntaa alueella pääsääntöisesti syksyllä. Paliskunnan alueella laiduntaa poroja vapaana myös muina vuodenaikoina, joten on mahdollista, että poroja on joko itse tutkimusalueilla tai niiden läheisyydessä aina kun tutkimuksia tehdään maastossa tai ilmasta käsin. Matalalla tehtäviä lentomittauksia tulee välttää erityisesti porojen vasoma-aikana toukokuussa ja kesäkuun alussa. Viimeisillään kantavana olevat vaatimet ovat herkkiä häiriöille ja luovat herkästi vasansa lopputalven aikana maalisi- ja huhtikuussa. Porojen pelottelemisen on poronhoitolain 42 § mukaan kielletty ja lain mukaan pelottelemisesta niille aiheutetut vahingot tulee korvata poronomistajalle. Tehtävistä lennoista tulee ilmoittaa etukäteen paliskuntaan.

Paliskunnalla ei ole varsinaisia aitarakenteita lupahakemusalueella, mutta poroja kertyy alueen pelloille syksyllä ja niitä kootaan sieltä erotuksia varten. Peltojen suoja-aidat ovat paliskunnan omaisuutta, joiden muuttamiseen malminetsintän yhteydessä tulee pyytää paliskunnan lupa. Mikäli alueella aiotaan tehdä malminetsintää syksyllä, syys-lokakuussa, paliskunnan kanssa tulee neuvotella ja tutkimuksen ajankohtia sovittaa yhteen poronhoidon toiminnan kanssa.

Paliskunta katsoo, että mikäli alueelle tehdään tutkimuskaivantoja/-kuoppia siten, että poroille tai poronhoitajille voi aiheutua vaaraa, tulee kaivannot peittää välittömästi tutkimusten päätyttyä. Mikäli kaivantoja joudutaan jättämään auki, ne tulee muotoilla loivapiirteisiksi ja merkitä esimerkiksi heijastimellisilla auraiskepeillä. Missään tapauksessa kaivantoja ei saa merkitä lippusiimoilla, jotka voivat tarttua porojen sarviin ja aiheuttaa vahinkoa tai pahimmassa tapauksessa jopa kuoleman. Alueella suoritetaan kallioperän kairauksia. Kairauskohtiin ei

saa jättää pystyyn metalliputkia, jotka vahingoittaisivat niihin ajettaessa maastoaajoneuvoja. Tutkimusvälineistöä tai jätettä (narut, kaapelit, metalli ym.) ei saa jäädä tutkimustoiminnan jälkeen maastoon, sillä niistä voi aiheutua vaaraa poroille.

Alueelta mahdollisesti löytyvän uraanin ja muiden radioaktiivisten aineiden käsittely vaatii erityistä huolellisuutta ja osaamista. Ympäristöön ei saa jäädä tutkimustoiminnasta ja radioaktiivisista aineista jäämiä, jotka leviävät poron ravintokasveihin tai juomavesiin pölyn tai liukenemisen kautta. Mikäli poronlihasta mitataan korkeita radioaktiivisten aineiden pitoisuuksia, menetetään puhtaan poronlihan imago pitkäksi aikaa. Tällöin on uhkana, että lihan maine menee paitsi paliskunnan alueella, myös koko poronhoitoalueella (vrt. Tšernobylin onnettomuuden jälkeinen aika).

Lopuksi

Tolvan paliskunta ei hyväksy kaivostoimintaa alueellaan. Paliskunta katsoo, että mikäli malminetsintälupia myönnetään, Tukesin tulee määrätä yhtiö toteuttamaan edellä lueteltuja haittojen vähentämiseksi tarpeellisia keinoja sekä määrätä korvaamaan mahdolliset poronhoidolle aiheuttamansa vahingot.

Tolvan paliskunta

Olavi Lämsä
Poroisäntä

Tukes

Valtakatu 2, 96100 Rovaniemi

kaivosasiat@tukes.fi

Viite

Tukesin kuulutus 7.5.2020 lupatunnus ML2020:0008 Latitude 66 Cobalt Oy:n Haarakumpu 1 malminetsintälupahakemus.

Asia

Muistutus lupaviranomaisen 7.5.2020 kuulutukseen Latitude 66 Cobalt Oy:n Haarakumpu 1 malminetsintälupahakemus.

Määräpäivä

8.6.2020.

Muistuttaja

Lapin kaivosfoorumi ry

Lapin kaivosfoorumi ry:n puolesta

Hilkka Lipponen, puheenjohtaja

Leena Koivunen, sihteeri

Muistutuksen yleiskuvaus

Lapin kaivosfoorumi ry katsoo, että hakemuksen vireilletulon kuulutusmenettelyssä on lupaviranomainen Tukes toiminut Århusin sopimuksen, perustuslain oikeusturvatakuun, hallintolain sekä kaivoslainsäädännön vaatimusten vastaisesti, koska:

- lupaviranomainen ei kuulutusasiakirjassaan osoita tarkistaneensa ja todenneensa hakijan Haarakumpu 1 malminetsintälupahakemuksen täyttävän lainsäädännön vaatimukset; ja
- lupaviranomainen ei lupahakemuksen kuulutusasiakirjassaan selosta hakijan samaan hankekokonaisuuteen kuuluvia muita lupahakemuksia ja/tai voimassa olevia lupia ja hakemuksen liittymistä tuohon hankekokonaisuuteen; ja
- lupaviranomainen ei lupahakemuksen kuulutusasiakirjassaan selosta hankealueeseen sisäytyviä haitallisia mineraaleja, joista haettavan toiminnan vuoksi voisi aiheutua haitallisia vaikutuksia ympäristölle ja asianosaisten edulle; ja
- lupaviranomainen ei kuulutusasiakirjassa selosta hankealueen asianosaisia; ja
- lupaviranomainen ei kuulutusasiakirjassa esitä ehdotusta "yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisiksi määräyksiksi", johon lupamääräysehdotukseen asianosaiset voisivat kuulutusvaiheessa esittää muistutuksensa; ja
- lupaviranomainen toistaa kuulutusasiakirjassa perustelemattomasti hakemuksen väitteen, ettei kairaustoiminnasta aiheutuisi kaivannaisjätettä, ja luo perusteettoman vaikutelman kuin hakijan hakemuksen liite 1 olisi hyväksyttävissä kaivannaisjättesuunnitelmaksi; ja
- lupaviranomainen ei kuulutusasiakirjassa selosta hankealueen erityispiirteitä; ja
- lupaviranomainen ei kuulutusasiakirjassaan selosta hakijalle määrättävän vakuuden määrittämisperusteita.

Viitaten edellä kuvattuihin oleellisiin lupahakemuksen ja kuulutusasiakirjan puutteisiin, katsomme ettei asian hallintoviranomaisena toimiva lupaviranomainen Tukes ole varmistanut vireille tulleen lupahakemuksen täyttävän yleisen lainsäädännön ja kaivoslain vaatimukset ennen hakemuksen kuuluttamistaan, ei ole hankkinut hakemuksen käsittelyä varten tarpeellisia selvityksiä, on kuuluttanut oleellisesti puutteellisen lupahakemuksen ennen riittävien selvitysten hankkimistaan, ja on tällä hallintolain vastaisella kuulutusmenettelyllään antanut asianosaisille epäselvän ja harhauttavan kuvan hakijan hankekokonaisuudesta ja kuulutetun lupapäätöksen täytäntöönpanohakemuksen liittymisestä hakijan hankekokonaisuuteen, ja näin menetellessään on estänyt asianosaisia saamasta riittävää oleellista tietoa oman elinpiirinsä tulevaisuuteen vaikuttavassa asiassa voidakseen vaikuttaa oman elinpiirinsä tulevaisuuteen liittyvässä asiassa.

Katsomme lupaviranomainen Tukesin tehneen Århusin sopimuksen, hallintolain ja kaivoslain vastaisen menettelyvirheen kuuluttaessaan hakijan puutteellisen lupahakemuksen ja katsomme että näin menetellessään lupaviranomainen on loukannut asianosaisten ennakkollista oikeussuojaa.

Katsomme että lupaviranomaisen on peruttava menettelyvirheeseen perustuva lupahakemuksen kuulutuksensa.

Perustelemme muistutuksemme kohdassa Muistutuksen yksityiskohtaiset perustelut.

Muistutuksen yksityiskohtaiset perustelut

1. Hallintoviranomainen ei kuulutusasiakirjassaan osoita tarkistaneensa ja todenneensa hakijan Haarakumpu 1 malminetsintälupahakemuksen täyttävän kaivoslain ja muun lainsäädännön vaatimukset

Hallintoviranomainen Tukes ei hakemuksen kuulutusasiakirjassa osoita tarkistaneensa hakemuksen vireilletulon yhteydessä hakijan malminetsintälupahakemuksen täyttävän lainsäädännön vaatimukset ennen hakemuksen kuuluttamistaan.

Hakija on tehnyt lupahakemuksen lupaviranomaisen nettihakemuskaavakkeen avulla, jonka kohdassa 2.2. hakija Latitude 66 Cobalt Oy kuvaa hakemuksen liittyvän alueella aikaisemmin tehtyihin tutkimuksiin ja hakijan olevana aktiivinen myös hakemusalueen ulkopuolella. Hakijalla on Juomasuon kaivospiiri Kuusamossa ja hakemus liittyy hakijan Kuusamo-Posio-alueen projektia Kuusamon liuskevyöhykkeellä.

Vaikka hakija hakemuksessaan kuvaa hakemusalueen liittyvän hakijan laajempaan hankekokonaisuuteen, ei hallintoviranomainen kuvaile kuulutusasiakirjassaan Hakijan hankekokonaisuutta eikä hakemusalueen liittymistä tuohon hankekokonaisuuteen, ei edes samaan aikaan kuuluttamiinsa toisiinsa liittyviin malminetsintälupahakemuksiin ML2020:0018 ja ML2018:0098.

Hallintoviranomainen Tukes ei osoita hakemuksen vireille tulon johdosta pyytäneensä hakijalta lisäselvityksiä, eikä osoita tarkistaneensa hakemuksen täyttävän lainsäädännön vaatimukset.

Kuulutusasiakirjassa ei ole yksilöity hakemuksen asianosaisia, eikä kuulutusasiakirjan mukaan heille ole lähetetty tiedotetta hakemuksesta.

Katsomme että asian hallintoviranomainen Tukes on hakemuksen vireilletulon käsittelyssään ja kuulutusmenettelyssään tehnyt hallintolain 31 §:n vastaisen menettelyvirheen.

2. Hallintoviranomainen ei kuulutusasiakirjassaan selosta hakijan samaan hankekokonaisuuteen kuuluvia muita lupahakemuksia ja/tai voimassa olevia lupia.

Viittaamme edellä kohdassa 1. lausumaamme.

Vaikka hakija hakemuksessaan viittaa myös hakemuksen liittyvän alueella aikaisemmin tehtyihin tutkimuksiin ja hakijan olevana aktiivinen myös hakemusalueen ulkopuolella, ja on samaan aikaan jättänyt kolme toisiinsa liittyvää malminetsintälupahakemusta ei hallintoviranomainen kuulutusasiakirjassaan viittaa noihin kolmen lupahakemuksen muodostamaan hakijan toiminnalliseen hankekokonaisuuteen eikä hakijan laajempaan toimintaan Kuusamon liuskevyöhykkeellä.

Viittaamme kaivosrekisterin karttapalvelun 27.5.2020 karttaotteeseen, jonka mukaan Latitude 66 Cobalt Oy:llä Posion ja Kuusamon liuskevyöhykkeen alueella laaja saumaton ja yhtenäinen hankealue. Ks. Karttaliite:

Kartassa turkooseilla rajaviivoilla kuvatut Latituden hakemusalueet. Vaaleanharmaat varausalueita ja tummemmat malminetsintähakemuksia.

Kuten kaivosrekisterin 27.5.2020 karttakuvasta ilmenee on Latitude 66 Cobalt Oy:llä alueella yhtenäinen lupahakemusalue, mutta sen hakija on kaivosviranomaisen sallimana paloittelut pieniin yksittäisiin hakemusaluepalasiin, eikä kulloisenkin hakemusaluepalasen kuulutusmenettelyn yhteydessä hakija eikä lupaviranomainen ole tuonut esille hakijan hakemusalueiden yhtenäistä kokonaisuutta, joten tuolla paloittelulla kuulutusmenettelyllä on asianosaisille annettu virheellinen mielikuva kuin kulloinkin olisi kyse vain pienestä hakemusalueesta eikä suinkaan laajasta yhtenäisestä, useiden hakemusalueiden muodostamasta hankekokonaisuudesta.

Nytkin hallintoviranomainen kuuluttaa hakijan hakemuksen ilman hankekokonaisuuden kuvaamista.

Katsomme edellä kuvatun laajan yhtenäisen toiminnallisen hankealueen paloittelun pieniksi erillisiksi hakemusalueiksi Århusin sopimuksen, hallintolain ja kaivoslain vastaiseksi menettelyvirheeksi, jolla on estetty alueen kuntia, yleistä etua valvovia viranomaisia sekä asianosaisia saamasta oleellista tietoa oman elinpiirinsä tulevaisuuteen vaikuttavasta hankekokonaisuudesta.

3. Hakija eikä asian hallintoviranomainenkaan osoita selvitetyn hankealueeseen sisältyviä haitallisia mineraaleja ja niistä aiheutuvia haittoja

Viittaamme edellä kohdissa 1. ja 2. lausumaamme.

Kuulutusasiakirjaan sisältyy hakijan täyttämä Tukesin nettihakemuskaavake, jonka kohdassa 2.6. hakija perustelee tarvettaan selvittää lisää kaivannaismineraaliesiintymän laajuutta.

Katsomme hallintoviranomaisen menettelyvirheeksi sen, että viranomainen ei nettikaavakepohjassaan vaadi selvitystä kyseiseen geologiseen alueeseen sisältyvistä haitallisista mineraaleista, mikä on johtanut siihen etteivät kaivosyhtiöt ole lupa-alueeseensa sisältyviä haitallisia mineraaleja selostaneet hakemuksissaan, vaikka ne ovat oleellinen seikka arvioitaessa toiminnasta aiheutuvia haitallisia vaikutuksia, vaikka sekä hakijalla että hallintoviranomaisella on tieto, tai ainakin pitäisi olla tieto, kyseiseen kallioperään sisältyvistä haitallisista mineraaleista, joista voi aiheutua haittaa ympäristölle ja vesistölle.

Asian hallintoviranomaisena toimivan lupaviranomainen Tukesin lepsiun lupahakemuskaavakkeeseen perustuen ei Latitude 66 Cobalt Oy hakemuksessaan selosta haittamineraaleja eikä hallintoviranomainen osoita pyytäneensä niistä lisäselvityksiä hakemuksen vireille tulon yhteydessä.

Luvanhakijalla on kuitenkin velvollisuus olla selvillä hankealueensa kiviaineksen ympäristöominaisuuksista. Ellei ole, niin hakija rikkoo selvilläolo-velvollisuuttaan. Ja jättäessään lupahakemuksessaan nuo tiedot kertomatta hakija salaa sellaisen oleellisen seikan, jolla on merkitystä lupahakemuksen hyväksyttävyyttä harkittaessa, myös asianosaisten kannanottojen näkökulmasta.

Syntyy jopa vaikutelma, kuin tuon luvanmyöntämisen esteen mahdollista olemassaoloa olisi pyritty hallintoviranomaisen avustuksella peittelemään sillä, ettei kiviaineksen ympäristöominaisuuksista ole lupahakemuksissa ja hakemusten kuulutusasiakirjoissa mainittu mitään ja lisäksi sillä, että hakemukset on pilkottu pieniksi palasiksi.

Katsomme myös, että lupaviranomainen Tukesilla on käytettävissään kaikki tunnettujen malmialueiden

kiviaineksien ympäristöominaisuuksiin liittyvät tietokannat ja niihin liittyvät käyttöoikeudet. Kun lupaviranomainen ei kuulutusasiakirjoissaan tuo esille käytettävissään olevia tietoja hankealueen kiviaineksen ympäristöominaisuuksia, katsomme kyseessä olevan Århusin sopimuksen ja hallintolain 31 §:n vastainen menettelyvirhe.

4. Hankkeen vaikutusalueen asianosaisia ei ole riittävästi selvitetty.

Viittaamme edellä kohdissa 1., 2. ja 3 lausumaamme.

Katsomme kuulutusasiakirjasta ilmenevän, ettei hankealueen asianosaisia ole selvitetty kaivoslain 165 §:n mukaisesti, minkä katsomme hallintolain sekä kaivoslain vastaiseksi menettelyvirheeksi.

5. Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamiseksi ei ole hankittu selvityksiä eikä ehdotusta määräyksiksi ole annettu.

Viittaamme edellä kohdissa 1., 2., 3. ja 4. lausumaamme.

Katsomme lupaviranomaisen kuulutusasiakirjaista käyvän ilmi, ettei lupaviranomainen ole hankkinut selvityksiä hankkeesta asianosaisille aiheutuvista haitoista eikä niiden haittojen estämiskeinoista, eikä ole tehnyt lupahakemuksen kuulutusasiakirjaan ehdotusta "yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisista määräyksistä".

Katsomme, että koska tuollaista ehdotusta ei kuulutusasiakirjoihin sisälly, ei asianosaisilla ei ole todellista mahdollisuutta antaa yksilöityjä muistutuksia lupamääräysehdotukseen.

Katsomme kyseisen "yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset" vuoden 2011 kaivoslain tärkeimmäksi uudistukseksi, jolla pyritään turvaamaan asianosaisille perustuslain määrittämä oikeusturvatakuu ja toteuttamaan kaivoslain 1 §:ssä kuvattu tarkoitus:

Tämän lain tarkoituksena on edistää kaivostoimintaa ja järjestää sen edellyttämä alueiden käyttö ja malminetsintä niin, että ne ovat yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäviä. Lain tarkoituksen toteuttaminen edellyttää yleisten ja yksityisten etujen turvaamista ottaen erityisesti huomioon:

1) kaivostoiminnan harjoittamisen edellytykset;

2) kiinteistöjen omistajien ja yksityisten haitankärsijöiden oikeusasema;

3) toiminnan vaikutukset ympäristöön ja maankäyttöön sekä luonnonvarojen säästävä käyttö.

Lain tarkoituksena on myös turvata kuntien vaikuttamismahdollisuudet sekä yksilön mahdollisuudet vaikuttaa itseään ja elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon.

Viittaamme erityisesti kuulutusasiakirjasta puuttuvaan selvitykseen haitallisista mineraaleista, ja lupaviranomaisen hyväksymään hakijan väitteeseen, ettei kaivannaisjätettä synny.

Katsomme nuo molemmat virheelliset kuvaukset oleelliseksi perusteettoman ja virheellisen mielikuvan muodostajaksi siitä, ettei hankkeesta aiheutuisi haitallisia vaikutuksia. Nuo harhauttavat mielikuvat vaikuttavat

virheellisesti myös 'yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisiin määräyksiin', estäen riittäviin selvityksiin perustuvan muistutusten antamisen tarvittavista lupamääräyksistä.

Edellä kuvattuihin perusteisiin viitaten katsomme lupaviranomaisen kuuluttaessaan riittämättömiin selvityksiin perustuvan malminetsintälupahakemuksen ilman ehdotusta yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisista lupamääräyksistä, tehneen Århusin sopimuksen, perustuslain oikeusturvatakuun, hallintolain ja kaivoslain vastaisen menettelyvirheen.

6. Kaivannaisjätesuunnitelmaa ei kuulutusasiakirjaan sisälly.

Viittaamme edellä kohdissa 1., 2., 3., 4. ja 5. lausumaamme.

Nettikaavakkeen avulla tehdyssä lupahakemuksessa luodaan mielikuvaa kuin kaivannaisjätettä ei hakemuksen mukaisessa toiminnassa syntyisi.

Katsomme kuulutusasiakirjan tältä osin tahallisen harhauttavaksi.

Katsomme, että malminetsintää koskeva kaivoslain 13 § on laadittu EU:n kaivannaisdirektiivin velvoitteiden täyttämiseksi, mutta kuulutusasiakirjassa ei viitata 13 §:ään eikä kaivannaisjätedirektiiviin.

Kuulutusasiakirjasta ei ilmene, miksi ja millä perusteella malminetsintälupahakemuksen mukaiset kairaukset ja tutkimuskaivantojen teko olisi siinä määrin yleisestä kaivoslain 13 §:n määrittämästä toiminnoista poikkeavaa, ettei kaivannaisjätettä syntyisikään.

Katsomme, että lupaviranomaisen omaksuma menettely, ettei lupa-alueeseen sisältyviä haitallisia mineraaleja ole selvitetty ja että "kaivannaisjätettä ei synny", on Århusin sopimuksen, perustuslain oikeusturvatakuun, hallintolain 31 §:n, sekä kaivoslain 1 §:n, 13 §:n ja 51 §:n velvoitteiden vastainen menettely.

7. Lupaviranomainen ei osoita kuulutusasiakirjoissa hakijalle asetettavan vakuusvaatimuksen määrittelyperusteita.

Viittaamme edellä kohdissa 1., 2., 3., 4., 5. ja 6. lausumaamme.

Katsomme että kaivoslain 107 §:n mukaan vakuuden määräämistä arvioitaessa merkityksellisiä seikkoja ovat muun ohella toiminnan laatu ja laajuus, toiminta-alueen erityispiirteet sekä toimintaa varten annettavat lupamääräykset. Vakuus asetetaan kaivoslain 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden suorittamista sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista varten.

Katsomme ettei kuulutusasiakirjasta ilmene, että lupaviranomainen olisi hankkinut selvityksiä alueen erityispiirteistä, olisi selvittänyt kaivannaisjätesuunnitelman, olisi selvittänyt tarvittavat jälkitoimenpiteet ja 103 §:ssä tarkoitetut vahingot ja haitat.

Luvanhakija esittää vakuussummaksi 2000 euroa, mutta ei yksilöi mitä toimenpiteitä tuolla summalla teetättäisiin.

Viitaten edellä kuvattuihin perusteluihin katsomme ettei kuulutusasiakirjoista ilmene kaivoslain 15 §:n, 103 §:n ja 107 §:n velvoittamia tietoja vaadittavan vakuussumman määrittämiseksi.

Yhteenveto

Viitaten edellä kohdissa 1., 2., 3., 4., 5., 6. ja 7. lausuttuun katsomme, ettei asian hallintoviranomaisena toimiva lupaviranomainen Tukes ole varmistunut vireille tulleen lupahakemuksen täyttävän lainsäädännön vaatimukset ennen hakemuksen kuuluttamistaan, ei ole hankkinut hakemuksen käsittelyä varten tarpeellisia selvityksiä, on kuuluttanut oleellisen puutteellisen lupahakemuksen ennen riittävien selvitysten hankkimistaan, ja on tällä hallintolain vastaisella kuulutusmenettelyllään antanut asianosaisille epäselvän ja harhauttavan kuvan hakijan hankekokonaisuudesta ja kuulutetun lupahakemuksen liittymisestä tuohon hankekokonaisuuteen, ei ole osoittanut selvityksiä hakijalle määrättävän vakuusvaatimuksen määrittelyä varten.

Edellä kuvattuun viitaten katsomme, ettei kuulutettu lupahakemus ei täytä Århusin sopimuksen, hallintolain ja kaivoslain vaatimuksia, minkä vuoksi lupaviranomaisen tulee perua menettelyvirheisiin perustuva kuulutuksensa.

Tietopyynnöt

Pyydämme lupaviranomaista tiedottamaan meille tähän hakemukseen tehtävistä päätöksistään.

Kemissä 8.6.2020

Lapin kaivosfoorumi ry

Lapin kaivosfoorumi ry:n puolesta

Hilkka Lipponen, puheenjohtaja, [REDACTED]

Leena Koivunen, sihteeri, [REDACTED]

Vastustan Latitude 66 Cobalt Oy hakemien malminetsintälupien myöntämistä Posion kunnassa Maaninkavaaran kylässä Haarakummun alueelle, lupatunnuksilla

- ML2018:0098 (lupa-alueen nimi; Haarakumpu 1)
- ML2020:0008 (lupa-alueen nimi; Haarakumpu A)
- ML2020:0018 (lupa-alueen nimi; Haarakumpu B)

Kaivos toteutuessaan olisi ympäristövahinko, jota tulee vastustaa jo malminetsintävaiheessa. Esimerkkejä

- Talvivaaran kaivoksen tunnetut ongelmat saostusaltaiden vuotojen ja luonnon vesiin päästöt
- Dragon Mining joutui sulkemaan Oriveden kultakaivoksen vesistöjen pilaantumisen takia. Lisäksi kaivostunneleista löytyi salainen kaatopaikka.
- myös Dragon Miningin Kaapelinkulman kultakaivoksesta (Valkeakoski) on esitetty epäilyksiä vesialtaiden vuodoista luontoon (<https://www.facebook.com/watch/?v=641772429735961>).
- myös taloudellisesti onnistuneet kaivoshankkeet, Kittilän kultakaivoksen omistaja (kanadalainen Agnico Eagle) sai luvan lisätä päästöjä Lapin jokiin.

Mahdollisen kaivoksen taloudellisesta menestyksestä ja pitkäaikaisista työllistämisaikutuksista ei ole takeita, ja voi haitata jo olemassa olevia elinkeinoja esimerkiksi matkailun alalla ja ruuan alkutuotannossa. Haarakumpu on keskeisen matkailureitin varrella, molemmin puolin 5-tietä (Eurooppatie 63, eli E63), joten seudun matkailun kannalta mahdollinen kaivos toisi haittaa. Haitat olisi ilmeiset myös alueella oleville tiloille ja poronhoidolle.

Kaikissa kolmessa hakemuksissa oli varattu sama vakuussumma 2000 euroa vaikka kolmen etsintäalueen koot ovat 830,17 ha, 53,04 ha ja 24,27 ha, eli alueiden suhteet ovat noin suhteessa 34:2:1, eikö vakuussummien pitäisi olla vastaavissa suhteissa tai ainakin siihen suuntaan. Tällaiset vakuussummat ei kasvata luottamusta malminetsintää hakevan kaivosyhtiön aikeisiin hoitaa velvoitteensa.

Terveisin,

Tommi Kivelä

Puhakka Heikki (Tukes)

Lähettäjä: Tukes KaivosAsiat
Lähetetty: torstai 14. toukokuuta 2020 8.10
Vastaanottaja: Tuominen Esa (Tukes)
Aihe: VL: malmin etsintä lupa ja valtaukset

Lähettäjä: kimmo kivela [REDACTED]
Lähetetty: torstai 14. toukokuuta 2020 0.21
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <Asiat.Kaivos@tukes.fi>
Aihe: malmin etsintä lupa ja valtaukset

.minä vastustan malmin etsintä lupaa ja valtausta posio ml2020:0018 haarakumpu b..... posio ml 2020:0008 haarakumpu a.....posio ml 2018:0098 haarakumpu 1..... en halua tänne kaivosta koska se on mummolan seudulla ja hyvää metsästyksen aluetta

Ei viruksia. www.avast.com